

Вестни

33-ти Международен геоложки конгрес – Geosciences World Congress 2008 “Earth System Science: Foundation for Sustainable Development”

Поредният Международен геоложки конгрес – най-значимата световна геоложка среща се проведе от 6 до 14 август 2008 г. в гр. Осло, Норвегия. Националният комитет на петте северноевропейски страни (Norden): Норвегия, Дания, Финландия, Исландия и Швеция и Международният съюз за геологически науки (IUGS) бяха домакини на Мероприятието Geosciences World Congress 2008.

33-ят Международен геоложки конгрес (33 МГК) обхващаше разнообразни области на науките за Земята, свързвайки класическата геология с геофизичните, геохимичните и биогеонаучните дисциплини. 2008 година, под патронажа на ЮНЕСКО, е Международна година на планетата Земя (IYPE) и Международна полярна година (IPY). Конгресът в Осло включваше теми, които са от първостепенно значение за IUGS и за международните и национални организации, съвместно работещи в рамките на двете събития, на които беше отделено заслужено внимание.

Научната програма отразяваше всички съвременни насоки в геологията и се състоеше от 38 главни интердисциплинарни, регионални и общодисциплинарни симпозиума. Симпозиумите с интердисциплинарен характер покриваха широк спектър от геонаучни, социални, управленски и организационни проблеми, които са от интерес за науките за Земята. Регионалните симпозиуми бяха посветени на регионалната геология на всички континенти, като специално внимание бе отделено на Арктика. Общодисциплинарните покриваха всичките (около 50) геонаучни дисциплини. Повече от 6000 делегата взеха участие и представяха своите устни и постерни доклади в повече от 300 тематични симпозиума, които се провеждаха в паралелни сесии. За 9 дни учени от 113 страни участваха в оживените дискусии, които се провеждаха в рамките на почти всички възможни аспекти на геологията.

Повече от 80 международни водещи експерти, учени, политици и държавни ръководители представиха пленарни доклади през 7-те дни на Конгреса. Темите *Global geology, Early life, evolution and biodiversity, Climate change, Geohazards, Water, human health and the environment, Mineral resources, The energy race, Earth and beyond* бяха избрани за теми на деня. С изключителен интерес бяха посрещнати лекциите на R. Herber: *Hydrocarbon exploration in Europe: can we meet the energy demand?*; S. Scott: *Ocean floor mining*; R. Goldfabr: *Tomorrow's gold resources: Where will we find them?*; C. Synolakis: *Tsunamis*; S. Sparks: *Volcanoes and their impact on human society*; D. Erwin: *Biodiversity through time* и др. Програмата беше фокусирана не само върху научните, но и върху социалните аспекти на всяка от тематиките. Обсъждания с участниците, специалисти по темите и пресконференции се провеждаха в края на съответния ден. Най-често дискутирани бяха въпроси, свързани с природните бедствия, климатичните промени – колко от тях са антропогенни, предизвикателствата за медицината, минералните ресурси и енергийното бъдеще на човечеството и др. Програмни речи на StatoilHydro, главен

спонсор на мероприятиято, бяха представяни по време на обедните почивки. Една от най-интересните лекции беше представена от M. Zuber, експерт от Масачузетския технологичен институт и НАСА на тема: *Water on Mars: Past and present*.

Представянето на българските участници в този международен форум позволи да бъдат изнесени и обсъдени важни научни резултати получени у нас. Следните доклади бяха представени от и с участието на учени от България:

I. K. Bonev: *Interfaces and growth mechanisms of hydrothermal metasomatic sulphide crystals* (устен доклад в симпозиум MPN-03: Mineral replacement and mass transfer in hydrothermal systems: From nanoscale to the megascale);

D. Dimitrova, V. Mladenova, L. Hecht, T. Kerestedjian, P. Machev, Tz. Iliev: *Accessory Fe-Ti oxides in the Pilatovets gabbro from the island-arc volcano-sedimentary sequence unconformably overlaying the Balkan-Carpathian ophiolite* (устен доклад в симпозиум MRD-14: Ophiolites, greenstone belts and ore deposits);

R. Atanassova: *Environmental impact of pyrite with different textures in mining areas* (постерен доклад в симпозиум MPM-01: General contributions in mineralogy);

B. Boev, Y. Yanev, F. Innocenti, P. Manetti, Z. Pecsckay, R. Ivanova: *Mineralogical data on Neogene-Pleistocene ultrapotassic rocks from Vardar Zone (Republic of Macedonia)* (постерен доклад в MPI-01: General contributions to igneous petrology);

D. J. J. van Hinsbergen, G. Dupont-Nivet, R. Nakov, K. Oud, C. Panaiotu: *No significant post-Eocene rotation of the Moesian Platform and Rhodope (Bulgaria): Implications for the kinematic evolution of the Carpathian and Aegean arcs* (устен доклад в симпозиум EUR-18: Palaeogeographic and palaeotectonic development of the Mediterranean and Middle East regions – Part 1);

F. Gervilla, J.-M. Gonzales-Jimenez, T. Kerestedjian, J. Proenza: *Origin of Ruthenian pentlandite by desulphurization reaction of laurite during alteration of ophiolite chromitites* (постерен доклад в симпозиум MPM-04: Platinum-group mineralogy);

A. Mogessie, G. Scheil, C. Bauer, K. Krenn, M. Georgieva: *Petrology and geochemistry of the Avren Complex, Rhodope Massif, Bulgaria* (постерен доклад в симпозиум MPN-02: Metamorphism and metamorphic processes).

Програмата *Geohost* на 33-ия МГК се проведе съгласно принципите, заложили от Организационния комитет на 28-ия МГК за подпомагане на млади учени с академично образование в сферата на науките за Земята. След проведен конкурс, през февруари 2008 г. Програмният комитет обяви своето решение за подпомогне на 571 делегати от 71 различни страни за участието им в мероприятиято с частично субсидиране. Това позволи на двама от българските участници (Д. Димитрова и Р. Атанасова) да

представят своите резултати и да се запознаят с най-новите достижения на световната геология.

По време на конгреса се проведеха повече от 20 работни и 90 бизнес срещи, състояха се важни заседания на IUGS, IYPE, IPY, IAGOD, на много проекти на IGCP и др. Успоредно с научната програма бяха организирани множество еднодневни екскурзии с научна тематика. Богат избор на атрактивни маршрути бе осигурен и за 29-те преди и следконгресни многодневни геоложки екскурзии.

Кратки курсове се проведеха върху едни от най-актуалните сфери за работа: Medical geology; Geology from the air; Quantitative aspects of medical mineralogy; Paleoseismology; Salt tectonics; ExxonMobil Play assessment methodology – Turning regional geological interpretations into a hydrocarbon resource assessment; Numerical modeling in earth sciences; Modern prospect assessment и др. От Университетския център в Свалбард (UNIS) бяха организирани арктически полеви курсове като част от дейностите, посветени на IPY, например UNIS 1: High Arctic permafrost landscape dynamics; UNIS 2: Sustainable geological development of the High Arctic Longyearbyen society in Svalbard; geohazards, geology, technology and mining и др. Специален симпозиум бе посветен на инициативата на IYPE One Geology за създаване на динамична геоложка карта на Света, която ще бъде достъпна в световната мрежа. Изчерпателна информация може да се получи от страницата на проекта в Интернет – www.onegeology.org.

В конгресния център в Lillestrøm, мястото на провеждане на срещата, участниците имаха възможност да се запознаят с изложбата на фотографии на норвежки минерали, която беше открита и представена от R. Selbekk, главен уредник в Природонаучния музей към Университета в Осло и ефектната изложба *Fossil Art* представена от A. Seilacher, която специално за Конгреса бе временно пренесена от Полша. Повече от 2000 участници се събраха на една от многото социални прояви, в Ботаническата градина на Осло, където беше организирано посещение на геологическите и ботаническите колекции, както и на прословутата палеонтоложка сбирка “Messel on Tour” от Германия, която гостуваше на Природонаучния музей на Осло.

Изложбата *GeoExpo* бе подготвена като една от най-големите и значими изложби на индустрията с геоложка ориентация, както и на държавни и частни организации, работещи в сферата на геонауките. Организаторите на многобройни бъдещи научни мероприятия от календара на световната геоложка общественост представяха своите кандидатури и рекламираха дейността си.

Тригодишният Sam Falkenberg Kjøle стана победител и беше тържествено награден от проф. Jørn Nyrum в кон-

курса за име на Мезозойския плезиозавър, мащабно копие на фосилизираното „морско чудовище“ намерено на арктическият архипелаг Свалбард, който красеше входа на сградата в Lillestrøm.

На конгреса бяха присъдени престижни научни награди, 3 от които от изследователската организация Nord Forsk за най-добър постерен доклад на студенти от Университетите в Осло, Берген и Хелзинки. Международната асоциация по геохимия (IAGC) присъди наградата *The Vernadsky Medal* на норвежкия геохимик проф. Bjørn Bølviken за изключителни заслуги в областта на Приложната геохимия. Две награди на Международната комисия по стратиграфия (ICS) бяха връчени: *The Digby McLaren Award* за изследвания с глобално значение на проф. С. Е. Brett и *ICS Medal* за постижения в началото на научната кариера на д-р J. Pálfy.

Една такава световна геоложка проява е трудно да бъде обхваната за да се изложи съдържанието на представената информация. Дори само частично не може да се изброят направленията на многобройните тематични симпозиуми. По-подробна информация се съдържа в публикуваната програма и абстрактите, които заедно с други материали (записи на проведените пресконференции; изнесените тематични пленарни лекции; подробни пътеводители на геоложките екскурзии; ежедневните бюлетени с новини; организационни решения; кратки епизоди от живота на участниците и др.) могат да се намерят на страницата на Конгреса в Интернет – www.33igc.org.

В своята заключителна реч на церемонията по закриване Президентът на Конгреса Arne Bjørlykke отбеляза: „33-ят МГК беше успех и заслужи огромно внимание и извън пределите на геологията.“

Най-важната среща на изследователите в направление „Науки за Земята“ се провежда на всеки четири години. На заседание на Съвета на МГК в Осло за страна домакин на МГК през 2016 г. бе избрана кандидатурата на Южна Африка. Динамичното развитие на геологическите науки ще намери отражение и в следващия конгрес, който ще се проведе под мотото: “Unearthing our Past and Future” през август 2012 г. в Бризбейн. “Welcome to Australia – 2012”, каза Президентът на 34-ия МГК, Neil Williams, с което завърши 33-ят МГК.

Литература

The 33rd International Geological Congress. Program. Oslo, 2008, August 6–14, 330 p.

Радостина Атанасова
Геологически институт при БАН